

Kannuksen kaupungin rahoitusosuus Liikkuva lehmä -hankkeeseen

Kaupunginhallitus 30.01.2024 § 12
255/00.01.05/2023

Valmistelija: kaupunginjohtaja Jussi Niinistö, kehitysjohtaja Jukka Oravainen

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Kpedu hakee oheismateriaalina olevalla kuntarahahakemuksellaan Kannuksen kaupungilta kuntarahaa Liikkuva lehmä -hankkeeseen.

Vuoden 2024 alusta voimaan tulevan eläinten hyvinvointilain ja tuettavan rakentamisen asetuksen vaatimusten mukaan investointitukia myönnetään jatkossa lypsykarjanavetoille vain, jos eläimillä on mahdollisuus päästä laitumelle tai jaloittelualueelle. Jaloittelun katsotaan lisäävään eläinten hyvinvointia, mutta tutkittua tietoa aiheesta on vähän – etenkin tieto suomalaisten olosuhteiden vaikutuksista lehmien hyvinvointiin ja ulkoilumotivaatioon on pääasiassa kokemusperäistä. Maatalousyrittäjillä tulee siis olemaan entistä suurempi paine järjestää jaloittelumahdollisuus lypsykarjoissa ja tutkitun ja ajantasaisen tiedon tarve aiheesta lisääntyy. Hankkeen tavoitteena on tuottaa uutta tietoa lypsylehmien ympärivuotisesta jaloittelusta, jotta se voidaan toteuttaa vastuullisesti eläinten hyvinvointi ja ympäristö huomioiden. Eläinten hyvinvoinnin osalta on selvitettävä, mitkä talvijaloittelun todelliset hyödyt suomalaisissa olosuhteissa ovat. Samaan aikaan vaihtelevat talviolosuhteet haastavat jaloittelutarhojen ylläpitoa; märkyys ja liukkaus voivat jopa lisätä sairastumisten ja loukkaantumisten riskiä. Ympäristönäkökulmasta puolestaan jaloittelulaidunnuksen suurella eläinpaineella laitumen luonne lähestyy enemmän jaloittelutarhoja, joista valumavedet on kerättävä talteen. Jaloittelulaitumen hetkellisesti korkea eläinpaine lisää nopeasti syntyvien ammoniakkipäästöjen määrää. Tilanteessa, jossa päästöjä tulee vähentää, on mahdollisuuksien mukaan estettävä uusien päästölähteiden syntyminen. Jaloittelun oikeanlaiseen toteutukseen tarvitaan siis ohjeita, etenkin nykyaikaisia suuria pihattokarjoja ajatellen.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Tutkia talvijaloittelun vaikutuksia lypsylehmien hyvinvointiin nykyaikaisissa pihattonavetoissa.
- Tutkia olosuhteiden vaikutusta lypsylehmien ulkoilumotivaatioon.
- Arvioida jaloittelulaidunnuksen aiheuttamaa ravinnekuormitusta ja ammoniakkipäästöjä.
- Päivittää jaloitteluun liittyvää ohjeistusta vastaamaan nykypäivän olosuhteita ja vaatimuksia.

Hankkeen vaikutusten arviointi:

Vaikutukset	Positiivinen/negatiivinen/neutraali
Toteuttaa kaupungin strategisia linjauksia	Positiivinen <ul style="list-style-type: none">Tukee yrittäjyyttä ja elinvoimaa
Edistää elinkeinoelämää ja yritystoimintaa	Positiivinen <ul style="list-style-type: none">Hankkeella tuetaan maatalojen yritystoimintaa
Parantaa ympäristöä	Positiivinen <ul style="list-style-type: none">Hanke tutkii ympäristövaikutuksia
Parantaa työllisyyttä	Neutraali <ul style="list-style-type: none">Ei suoranaista vaikutusta

Hankkeen kokonaiskustannus on 39 995 euroa ja toteutusaika 1.4.2024 – 31.3.2027. Kannuksen kaupungilta haettava rahoitusosuus on 599 euroa.

YritysKannus Oy on antanut lausuntonsa hankkeesta. Lausunnossa puolletaan hankkeen kuntarahoitusta seuraavin perusteluin: Keski-Pohjanmaa on vahvaa maidontuotannon aluetta ja tuotettu tieto:

- lisää maidontuottajien osaamista ja tuo tutkimusta lähemmäksi
- antaa tietoa oman tilan toimenpiteiden kehittämiseen
- lisää osaamista ympäristönäkökulmien ja eläinten hyvinvoinnin kannalta
- ulkoilutoimenpiteiden käyttöönotto tukee tilan kannattavuutta
- lisää vetovoimaa luonnonvara-alan koulutuksen menestykseen tulevina vuosina
- monipuolistaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa maakunnassa ja Keski-Pohjanmaan roolia maidontuotannossa.

YritysKannus Oy ehdottaa hankkeen ohjausryhmään Kannuksen kaupungin edustajaksi Lea Haavistoa ja varaedustajaksi kehitysjohtajaa.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että Kannuksen kaupunki osallistuu Liikkuva lehmä -hankkeeseen 599 euron kuntarahaosuudella sekä nimeää hankkeen ohjausryhmään Kannuksen kaupungin edustajaksi Lea Haaviston ja varaedustajaksi kehitysjohtajan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.